

Beleidsplan Protestantse Gemeente te Duiven 2020-2023

Datum: 12-12-2019

Auteur: CdH

Eindredactie: WM

Titel: “Veranderen vanuit verbinding”

Inhoudsopgave

Samenvatting

Beleidsplan Protestantse Gemeente te Duiven

Voorwoord

Inleiding

Missie

Visie

Kerk in de toekomst

Kerk in de Liemers

Kerkelijke organisatie

Financiën

Communicatie

Ten slotte

Werkplan

Bijlage 1: Bezinningsproces : 5 kernwoorden

Bijlage 2: SWOT-analyse TROS PG Duiven 2025

Bijlage 3: Uitvoeringselementen Clusters

Bijlage 4: Intentieverklaring Protestantse Kerk de Liemers

Bijlage 5: Dorpskerken van de toekomst

Bijlage 6: Meerjarenbegroting PG-Duiven 2020-2025

Bijlage 7: Analyse Vaste Vrijwillige Bijdragen PG-Duiven

Samenvatting

Wij zijn de Protestantse Gemeente te Duiven (PG Duiven). Wij geloven in een leven met onze kerk en bevinden ons in een veranderproces om als geloofsgemeenschap klaar te zijn voor de toekomst.

Het beleidsplan 2020-2023 bevat de hoofdlijnen van de keuzes en activiteiten die wij de komende 3 jaren maken om kerk-zijn te borgen met behoud van onze eigen identiteit.

De PG-Duiven wil er zijn voor gelovige en niet-gelovige mensen, oog hebben voor elkaar en voor de (Duivense-)samenleving. Het organiseren van ontmoetingen staat daarbij centraal.

Wij veranderen door “anders te kijken vanuit je geloof” en tonen steeds meer missionaire daadkracht bij activiteiten in de Duivense samenleving. Naast de traditionele-, worden ook nieuwe vormen van kerk-zijn geïnitieerd. Hoopvol en inspirerend!

De toekomstbestendigheid van onze PG Duiven staat echter onder druk door (maatschappelijke) factoren als ontkerkelijking, vergrijzing van het ledenbestand, afnemende beschikbaarheid van ambtsdragers en vrijwilligers, interen op financiële middelen en hoge lasten van het kerkgebouw.

Het noodzakelijke perspectief voor PG Duiven is het reeds ingezette beleid van samenwerken, fuseren en/of te federeren met de Protestantse Gemeenten in de Liemers, wellicht te beginnen met de Protestantse Gemeente Westervoort. Het belooft meer synergie, maar minder zelfstandigheid voor onze kerk in Duiven.

Als strategie kiezen wij er voor altijd een alternatieve kerkplek voor de PG-Duiven als dorpskerk in te richten voor pastoraat en vieringen. De dorpskerk in de buurt heeft een gouden toekomst blijkt uit onderzoek van PKN (“de dorpskerkenbeweging”). Dat hoeft echter niet te betekenen dat onze kerkplek de huidige Kapel zal zijn.

Volgens de meerjarenbegroting 2020-2024 zitten wij financieel in zwaar weer en bij ongewijzigd beleid kunnen wij binnen 3-5 jaar, als PG Duiven niet meer aan onze verplichtingen voldoen. Wij hebben -naast elkaar- de volgende scenario's:

- Verhogen van de vaste vrijwillige bijdrage per jaar door ieder gemeentelid met 20%;
- Fuseren en of federeren met zuster gemeente(s) levert lastenvermindering op (gebouwen/FTE);
- Verkopen van Kapel of (gedeelte van) kerkgebouw voor creëren van financiële reserves voor na 2023;
- Genereren van nieuwe externe bijdragen door fondsenwerving;

Communicatie is cruciaal bij het doorgeven van Gods woord. Als dorpskerk met een “mozaïek” van ontmoetingsmomenten binnen- en juist ook buiten de kerk, is de dialoog om verbinding te zoeken met mensen en elkaar van levensbelang. Veranderen vanuit verbinding is de uitdaging!

Deze beleidsvisie ziet met vertrouwen de toekomst tegemoet.

Voorwoord

Wij zijn **de Protestantse Gemeente te Duiven**. Wij geloven in een leven met onze kerk. En dan gaat het niet om het gebouw of het instituut. Wij beseffen dat de huidige kerk niet meer de geloofsgemeenschap van de toekomst is en daarom zijn wij aan het veranderen. Dit inzicht heeft ons gebracht tot hernieuwd gevonden energie en tot de hieronder beschreven vetgedrukte 5 kernwoorden.

Wij willen een geloofsgemeenschap zijn:

- Die zich verbindt met God en oog heeft voor Gods **verbinding** met ons en de wereld;
- Die **ruimte** geeft aan de diversiteit van het beleven van het geloof en betrokken zijn bij de kerk;
- Die het geloof als inspiratie en **focus** heeft, met als besef dat kerkzijn altijd kerkzijn naar buiten is;
- Waarbij niet de organisatie centraal staat, maar de **geestelijke leiding** om te reflecteren en elkaar en anderen in Gods geest te inspireren;
- Die continu zoekt naar het **perspectief** van kerkzijn in de steeds veranderende samenleving.
- Aanvulling in 2021:

Meldpunt seksueel misbruik

Wij willen een veilige kerk zijn voor alle mensen, welke geaardheid dan ook. Helaas komt seksueel misbruik ook voor binnen de Protestantse Kerk. Ieder die dat overkomt of is overkomen kan voor steun en begeleiding terecht bij het SMPR, meldpunt voor seksueel misbruik in de kerk. SMPR helpt seksueel misbruik in relaties binnen de kerk bestrijden en voorkomen.

De eerste loyaliteit van SMPR ligt bij de slachtoffers. SMPR heeft vertrouwenspersonen waar u/je mee kunt praten. Bel 030-3038590 of kijk naar www.smpr.nl.

Hoe kunnen we **met dit Beleidsplan de gemeente** en gemeenteleden van dienst zijn op die terreinen waar dat nodig is? De afgelopen jaren is veel denkwerk verricht, met het schrijven van dit beleidsplan is bedoeld de gemeente te **ontzorgen** met concrete stappen en voorstellen.

Inleiding

Voor u ligt het **beleidsplan 2020-2023** van de Protestantse Gemeente te Duiven (PG Duiven). Het plan bevat de hoofdlijnen van de activiteiten die onze gemeente in de komende 3 jaar zal verrichten om haar kerntaak uit te voeren: het ondersteunen van het werk van de kerk, ons

veranderproces en het zijn van missionaire gemeente. De inhoud van het beleidsplan en de keuzes die we daarin hebben gemaakt zijn -in willekeurige volgorde- gebaseerd op:

- het bezinningsproces door de gemeente in 2017;
- het veranderproces met onze nieuwe predikant Jolande van Baardewijk vanaf 2018;
- de antwoorden en meningen van de Agendacommissie, Kerkenraad en de Tros Beleidsplan;
- de adviezen vanuit het Gemeenteberaad;
- de bevindingen en SWOT-analyse (sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen) van de TROS PG Duiven 2025;
- het **“Back to Basics-gedachtengoed”** dat als Protestantse visie met beweging op weg naar 2025, koersbepalend is voor het leven en werken van de Protestantse Kerk in Nederland.

We hebben inmiddels geaccepteerd dat de bestaande kerkvormen niet meer toereikend zijn, maar ook dat de toekomstbestendigheid van onze gemeente in Duiven door diverse factoren (o.a. minder mensen, minder middelen) sterk onder druk staat. Dat vraagt om actie!

Nauwe samenwerking met Liemerse zustergemeentes door fuseren, federeren en/of pionieren in een nieuw op te richten Protestantse Kerk de Liemers loopt al vanaf 2017 en lijkt gewenst¹. Het is een trend die in streekgebonden regio's, op het platteland en bijvoorbeeld ook in steden als Arnhem en Enschede plaatsvindt.

De belangrijkste uitdaging die deze Visienota aan kerk en gemeenteleden voorlegt is dan ook hoe kunnen wij in Duiven (blijven) toekomen aan de kern van onze missie, veranderproces en kerk-zijn: oftewel hoe borgen en behouden wij onze identiteit?

Over verbinding naar bestaande en nieuwe vormen van kerk-zijn is inmiddels in PKN-Nederland veel ontwikkeld.² De route van PG-Duiven is de afgelopen 10 jaar die van krimp geweest van een stevige reguliere gemeente, naar een kleine zelfstandige gemeente die flexibel opereert om vitaal te zijn. **De dorpskerk als alternatieve kerkplek voor de PG-Duiven** lijkt als volgende stap de beste strategie.

Missie

Wat willen wij graag en wie willen we zijn? We willen van de huidige georganiseerde en min of meer consumerende gemeente, naar een inspirerende participatiegemeente in eigen geloofskracht groeien. Gebruik makend van de kracht van samen, co-creatie en het elkaar versterken in onze geloofsenergie en zo inhoud gevend aan een nieuwe beweging binnen onze kerk. We willen uitgedaagd worden op weg te gaan. Wij willen opnieuw met elkaar in gesprek gaan (blijven) om invulling te blijven geven aan de betekenis van geloven in de huidige en toekomstige tijd. **Wij willen een vrolijke en inspirerende ontmoetingsplaats zijn van (gelovige) mensen die er voor anderen en elkaar willen zijn.** We willen op reis naar het zijn van een levende en belevingsgerichte kerk, met ruimte voor iedereen en waar mensen met elkaar de dialoog blijven vormgeven.

Visie

¹ Zie o.a. de Intentieverklaring oprichting Protestantse Kerk de Liemers, bijlage 3.

² Zie o.a. Nota Mozaïek van Kerkplekken 21 december 2018 PKN.

Groeien aan Jezus Christus en elkaar, tot stevigheid en oogst, trouw en liefdevol voor onze omgeving: dat is voor ons “Back to Basics”. Het organiseren van ontmoetingen staat in onze gemeente daarbij centraal. Wij willen er zijn voor gelovige en niet-gelovige mensen, oog hebben voor elkaar en voor de (Duivense-) samenleving. Wij gaan met elkaar onderweg naar Gods nieuwe wereld.

Kerk in de toekomst

Veranderen om klaar te zijn voor de toekomst is de uitdaging. Er is door onze gemeente en kerkenraad in 2018 een veranderproces in gang gezet dat we willen continueren. Wij hebben de afgelopen 2 jaar een nieuw gezicht gekregen: **“anders kijken vanuit je geloof”**, missionaire daadkracht tonen bij activiteiten in Duiven en nieuwe vormen van kerk-zijn worden voortdurend in geloof én met passie geïnitieerd. Wel met de bedoeling om te **veranderen vanuit verbinding**. “Wij moeten wel zorgen dat het veranderproces niet te snel gaat” vond het Gemeenteberaad in juni 2019. Gemeenteleden en vrienden moeten zich verbonden blijven voelen met onze gemeente en missie, anders verdwijnen passie en vitaliteit als sneeuw voor de zon. In het eerste kwartaal van **2020** gaan we het **veranderproces evalueren en zo nodig bijstellen**.

Naar buiten en naar binnen toe heeft onze **PG Duiven inmiddels veel initiatieven genomen** om vrolijke en inspirerende ontmoetingen te realiseren: o.a. Open Kapel zijn op dinsdag en donderdag, de Pop-up “Fairtrade herberg” in winkelcentrum de Elshof, de TOP2000 kerkdienst, onze nieuwe open huiskamer, deelname aan de dienst voor dodenherdenking 4 mei, “interactieve” diensten, vespers, de Horsterpark-Pinksterviering et cetera. Dat alles willen wij blijven doen!

De samenstelling van doelgroepen, gemeenteleden en vrienden in onze PG Duiven, vraagt echter ook om een goede balans te bewaren in de mix van traditionele en nieuwe vieringen en andere nieuwe initiatieven.

Kerk in de Liemers

Ondanks dat wij **met hart en ziel de Protestantse Gemeente te Duiven** zelfstandig en in liefde vorm geven, is er de invloed van de (kerkelijke) tijdgeest en maatschappelijke factoren als ontkerkelijking, vergrijzing (druk op pastoraat), te kort aan ambtsdragers en vrijwilligers, sterk afnemende financiële draagkracht, hoge lasten kerkgebouw en het mogelijk niet meer kunnen voldoen aan de Protestantse Kerkorde. **Veranderen vanuit verbinding** door ook de samenwerking te zoeken met andere Protestantse Gemeentes in de Liemers of Duivense Kerken is noodzakelijk geworden.

De context in Duiven voor de PG-Duiven zijn 3 kerken. De KerkvoorNu is een grote streekgebonden evangelische Baptistengemeente in Duiven (+/- 800 leden, kinderen en vrienden³), die een grote middengroep (20-50 jr.) en veel jeugd trekt in hun nieuwe kerkgebouw “de Stek”. Verder de Rooms Katholieke Kerk (RKK), die als vierplek in de Remigiuserkerk in Duiven moet stoppen en van hogerhand door moet gaan in Zevenaar, en de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt (GKV) met zo’n 70 leden en vierplek in onze Kapel. De laatste gaat federeren/fuseren met de Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK) en zal dan heten “Nederlandse Gereformeerde Kerken”.

³ > 450 leden, kinderen worden opgedragen in verband met grootdoop..

Met de omliggende Protestantse Gemeentes in de Liemers (Westervoort, Zevenaar, Rijnwaarden, Lathum-Giesbeek en Didam), is in 2018 een intentieovereenkomst afgesloten om blijvend samen te werken **als Protestantse Kerken de Liemers**. Predikanten, diaconaat, pastoraat, jeugd en kerkrentmeesters ontplooiën inmiddels op samenwerkingsgebied al hoopgevende activiteiten. Inmiddels is besloten om de mogelijke scenario's voor een definitieve samenwerking (o.a. juridisch-organisatorische) van de PK de Liemers in 2020 vorm te geven. Alle PG Gemeentes onderkennen de noodzakelijkheid om krimp tegen te gaan en/of samen te revitaliseren. **PG Duiven overweegt voor te stellen om in 2020 te starten met een pioniersplek PK de Liemers** (met subsidie en coaching vanuit PK Nederland), waarbij 1x per maand in Liemersverband er voor gemeenteleden en vrienden gezamenlijke vieringen zijn. Mogelijke organisatievormen zijn hierbij: 1). "Reisgenoten" (een programma om een online en offline community te bouwen⁴) in combinatie met 2). dat iedere Protestantse gemeente in de Liemers bij toerbeurt een samenkomst organiseert. Boeien en (onderling)verbinden van de sterk onderbezette doelgroep 20-50 jarigen (de middengroep) bij de Liemerse PG's is het meest urgent voor de toekomst, maar iedereen is natuurlijk welkom!

De PG Duiven gaat in 2020 het initiatief nemen om te onderzoeken of fuseren **met de PG Westervoort** -op de korte termijn- al tot de mogelijkheden behoort en een toekomstbestendige optie is, vooruitlopend op de oprichting van de Protestantse Kerk de Liemers. Duiven en Westervoort hebben steeds minder leden en vrijwilligers en het kost steeds meer moeite om organisatie, kerkgebouwen, erediensten en predikantsplaatsen in stand te houden. Alleen bij Duiven raken de financiële reserves de komende jaren al uitgeput (zie onder paragraaf Financiën).

Positieve bijkomstigheid bij het mogelijk kiezen voor een gezamenlijke vierplek Westervoort-Duiven is dat **de burgerlijke Gemeente Duiven**, in het kader van het creëren van nieuwe woningen en herinrichting van het Regina Pacis gebied voor wonen in 2020-2022, **belangstelling heeft getoond voor (gedeeltelijke-) aankoop van ons kerkgebouw en de grond middels een projectontwikkelaar**.

Uitgangspunt voor de PG Duiven is dat bij verdergaande samenwerking met een zustergemeente of in PK de Liemers, **het Pastoraat en vieren de hoeksteen is en blijft van onze onderlinge verbondenheid en kerk-zijn in Duiven**. Wij zullen nooit de deuren dicht doen in Duiven, maar kiezen als **strategie om een alternatieve kerkplek in te richten als plaatselijke dorpskerk**. Identiteit krijg je niet van een gebouw, maar van wie je bent en wat je doet en hoe je zichtbaar bent. Het hoeft dan ook niet onze Kapel te zijn.

De mogelijke veranderingen in gebruik van onze Kapel en kerkgebouw in de toekomst door bestemmingswijzigingen in ruimten of (gedeeltelijke) verkoop, zal gepaard gaan met emoties. Wij realiseren ons dat dit gevoelens van afscheid, teleurstelling en verdriet met zich mee kan brengen en zullen daar t.z.t. niet aan voorbijgaan en zo goed mogelijk begeleiden. De KR zal extra voorlichting geven, o.a. door het Gemeenteberaad er bij te betrekken.

Als **nieuwe uitdaging en groeimogelijkheid** voor kerkelijk leven heeft de dorpskerk "een gouden toekomst". Dit heeft PKN onderzocht en ter onderlinge inspiratie van dorpskerken is inmiddels een dorpskerkenbeweging opgericht. Gericht op het eigen dorp, de buurt, de bewoners en gelovigen in de ontmoeting met elkaar en anderen. Netwerkend en verbindend. Geconfronteerd met de lokale behoeftes en wat mensen bezig houdt, zorgen baart of inspireert. In de ontmoeting met anderen wordt de protestantse dorpskerk geconfronteerd met eenzaamheid, armoede, uitsluiting en onrecht en zo bepaald bij haar plaatselijke roeping als kerk⁵. **Er ontstaat een veelheid van**

4

⁵ Ouderlingenblad februari 2019, citaat uit artikel dr. J. Gelderloos "Dorpskerken van de toekomst".

ontmoetingsvormen (mozaïek) bij het uitvoeren van onze maatschappelijke taken en kerk-zijn: vieringen in de kerkplek, pioniersprojecten, kloosterrituelen, pop-up trajecten in winkelcentra of het zijn van een dorps huis (open huiskamer), wandelingen én vieringen op zondag et cetera.

Onze conclusie is: de visie van de dorpskerkenbeweging sluit naadloos aan bij het ingezette veranderproces van onze PG Duiven!

Kerkelijke organisatie

In het kader van ons veranderproces hebben wij in 2018 onze **kerkelijke organisatie aangepast** door de introductie van een (kleinere) Kerkenraad voor visie en beleid en Clusters die de kerkelijke taken uitvoeren. Voor het onderling contact, geloofsgroei en het inzetten van veranderingen zijn Trossen geïntroduceerd: om iedereen in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan ons veranderproces om te kunnen groeien in je geloof en als mens. Uitgangspunt is ook **minder vergaderen en werkdruk in de organisatie en meer tijd voor geloofsbeleving**. Minder moeten, meer ontmoeten.

Kerkenraad

De Kerkenraad (KR) is verantwoordelijk voor **visie en beleid** van de Protestantse Gemeente te Duiven. De KR bestaat uit alle ambtsdragers en komt onder leiding van de voorzitter tenminste 4x per jaar bijeen.

De ambtsdragers

De KR bestaat volgens de Kerkorde uit tenminste 6 ambtsdragers: 2 Ouderlingen, 2 Diakenen, 2 Ouderlingen/Kerkrentmeester en uit hun midden of extra de Voorzitter en Scriba. De Predikant is vicevoorzitter in Duiven. Meer ambtsdragers met een kleiner takenpakket of duobaan in de kerkenraad en bij clusters is gewenst om meer toekomstbestendig te zijn als organisatie. Op basis van de nieuwe Kerkorde en bij KR-besluit PG Duiven, is er ten minste **1 ambtsdrager in de eredienst** aanwezig.

Clusters

De Clusters voeren de **dagelijkse taken kerkenwerk** uit volgens de bekende (kerkordelijke) processen. Er zijn 7 Clusters: Vieren, Diaconaat, ZWO, Pastoraat, Jeugd, PR/Communicatie en Beheer/Financiën. Er is tenminste 4x per jaar Clusteroverleg (CO) onder leiding van de Algemeen Coördinator Clusters (ACC). Coördinatoren van clusters hoeven geen ambtsdrager te zijn. In bijlage 2 is opgenomen de leidraad voor de clusterorganisatie, taken en (mogelijke) activiteiten.

Trossen

Zijn **geloofs-groiegroepen die pionieren en zorgen “voor veranderen”** op vrije onderwerpen. Ze ontstaan en verdwijnen spontaan. Voorbeelden zijn o.a. “Fair trade herberg”, “eerlijke kleding”, “inrichting van ruimten in de Kapel”, “meet and eat”, “Joy”, “groene en duurzame kerk” et cetera. Door de keuzevrijheid is een tros juist afgestemd op actuele behoeften bij mensen die gezamenlijk een bijdrage willen leveren aan met elkaar geloven in deze tijd. Trossen worden qua aandachtsgebied zo mogelijk gekoppeld aan een cluster.

Agendacommissie

De Predikant(Vicevoorzitter KR), de Algemeen Coördinator Clusters, de Ouderling 2025/Trossen en de Scriba vormen samen de Agendacommissie. Deze commissie bereidt de vergaderingen van KR (samen met VZ KR) en CO voor. Daarnaast bewaakt zij de uitvoering van de besluiten van de KR,

Clusters en Trossen en zijn als AC gedelegeerd door de KR voor het **dagelijkse bestuur** van de PG Duiven. De Agendacommissie heeft regelmatig afstemmingsoverleg.

Gemeenteleden, vrijwilligers en vrienden

Duiven telt zo'n **1000 gemeenteleden op papier (80% > 60 jaar)**, waarvan er **100 actief zijn als vrijwilliger** op allerlei gebied in de kerk. De harde kern van onze gemeente bestaat uit deze 100 mensen die -cyclisch- beschikbaar zijn voor besturen en commissies. Opvallend is de grote inbreng van vrienden van de gemeente⁶ als vrijwilliger in onze kerkorganisatie.

Ons veranderproces op weg naar Kerk 2025 levert op dit moment **zeer beperkt nieuwe aanwas** op aan nieuwe gemeenteleden. De doelgroep jeugd en middengroep(20-50jr.) is moeilijk te bereiken en daarmee ook de potentiële groei van onze gemeente.

Er is een **tekort aan vrijwilligers en de vacatures voor met name KR en Clusters zijn moeilijk in te vullen**. Het is de landelijke- en maatschappelijke trend bij vrijwilligersorganisaties en onze kerk is helaas geen uitzondering.

Het **kerkbezoek** aan de wekelijkse erediensten **op de zondag is rond 60**. Op feestdagen en **bijzondere diensten zijn er 100-150** gemeenteleden, vrienden en gasten aanwezig.

De **ondergrens aan kritische massa** van actieve leden en vrijwilligers voor onze Protestantse Gemeente te Duiven om kwaliteit en continuïteit te borgen voor pastoraat, vieringen, beheer eigen kerkgebouw en 0,7 fte predikant voor een gemeente van deze omvang, **is inmiddels wel in zicht**.

Financiën

Een sluitende begroting met de flexibiliteit en mogelijkheid om uitgaven aan te passen aan de inkomsten is ons uitgangspunt en kerkordelijk vereist.

Het cluster Beheer/Financiën constateert in haar meerjarenbegroting 2020-2024 voor de komende 5 jaar tekorten op haar jaarlijkse begroting. Tekorten die kunnen oplopen naar in totaal €100.000 in 5 jaar⁷. Het tast de huidige bestemmingsreserves aan van €100.000, die hier niet voor zijn bedoeld. Onderhoud wordt nu uitgesteld en investeringen in nieuw beleid of extra activiteiten blijven achter. De omvang van de 0,7 fte predikantsplaats staat qua solvabiliteit ook onder druk, maar het behoud van het predikants-pastoraat heeft vooralsnog prioriteit in dit beleidsplan van 2020-2023.

Conclusie: we zitten in **financieel zwaar weer**. Bij ongewijzigd beleid en/of onvoldoende actiebereidheid van gemeenteleden, zullen wij over 3-5 jaar als PG Duiven niet meer aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Ook de omvang(fte) van de predikantsplaats staat dan ter discussie. Onze financiën worden vanwege de negatieve meerjarenbegroting begin 2020 met PKN en de Classis besproken.

⁶ Vrienden zijn mensen die blijf geven van verbondenheid met de gemeente (Kerkorde 2018).

⁷ Zie bijlage 5: Meerjarenbegroting PG Duiven 2020-2025.

Ieder jaar wordt de Actie Kerkbalans met hart en ziel georganiseerd en geanalyseerd, maar de **trend is dat de inkomsten uit vrijwillige bijdragen blijven dalen door natuurlijk verloop en uitschrijvingen van gemeenteleden**⁸.

Verhuren is al jaren een welkome inkomstenbron voor PG Duiven. **De Kapel wordt** door-de-weeks multicultureel **verhuurd** en is verder -ook op zondagen- verhuurd aan de GKV. Verhuren is als aanvullende financieringsvorm echter niet voldoende om de stijgende lasten van het kerkgebouw en de -jaarlijks- teruglopende vrijwillige bijdragen door minder gemeenteleden te compenseren.

Een **nieuwe impuls is fondsenwerving** te organiseren en gebruik te maken van o.a. gemeentelijke- en provinciale subsidies, donaties en sponsoring. De verwachting is dat dit voorlopig echter niet substantieel zal zijn voor het drukken van onze operationele kosten. Advies is hiervoor een nieuwe Tros te formeren met vrijwilligers.

Is het financiële tij te keren? Hiervoor zijn er naar onze mening een beperkt aantal scenario's beschikbaar voor de korte en lange termijn, die naast elkaar van vitaal belang zijn:

- Ieder gemeentelid draagt de komende jaren **20%** meer bij op basis van zijn huidige vaste vrijwillige bijdrage (**Korte Termijn**);
- Het reeds ingezette beleid van **samenwerken, fuseren en/ of federeren** met één of meerdere Protestantse Gemeenten in de Liemers kan synergie opleveren o.a. door vermindering vaste lasten van kerkgebouw(en) en/of (gedeeltelijke)verkoop daarvan, alsmede efficiënte inzet van FTE (**Lange Termijn**);
- De mogelijke (**gedeeltelijke**) **verkoop van het kerkgebouw** aan een projectontwikkelaar, gezocht door de Burgerlijke Gemeente Duiven of in eigen beheer, biedt kansen op het genereren van financiële reserves (**KT**);
- **Fondsenwerving** biedt de mogelijkheid nieuwe externe bijdragen te genereren (**LT**);

Er is perspectief. De mogelijkheden en kansen voor het realiseren van meer financiële stabiliteit de komende 3 jaar zijn zeker aanwezig, maar vergen van KR, gemeenteleden en het cluster Financiën/Beheer forse inspanningen. Met het afhankelijk worden van andere samenwerkingspartners in de toekomst voor onze (financiële) continuïteit als kerk moeten wij leren dealen.

Communicatie

Communicatie intern en met de “buitenwereld” is **voor de kerk van levensbelang**. Dit doen wij door ontmoetingen te creëren om met mensen verbinding te zoeken. Als dorpskerk met een mozaïek van ontmoetingsmomenten binnen- en juist ook buiten de kerk, is de dialoog om verbinding te zoeken met mensen en het doorgeven van Gods woord van cruciaal belang. Er is een Cluster PR & Communicatie geformeerd in 2019, dat de communicatie voor de PG Duiven professionaliseert en begeleidt. De introductie van een nieuw aansprekend logo is hun product!

Communicatiemiddelen

- Website
- Facebook

⁸ Zie bijlage 6: Analyse “Vaste vrijwillige bijdragen PG Duiven”.

- Kerkblad: “Kerkmail”
- Persoonlijke brief en brief kerkbalans
- Koffie drinken in Open Huiskamer op dinsdag en donderdag
- Gemeentelijk beraad
- Flyers, posters
- Gezamenlijk eten
- Eredienst
- Pastorale zorg
- Activiteitenboekje
- Maandprogramma
- Kranten

Tenslotte

Wat merkt een gemeentelid of vriend de komende jaren in de PG Duiven van dit beleidsplan?

Een korte doorblik kan voor deze kerkganger het volgende plaatje opleveren:

- De vieringen en ontmoetingen zullen voor de kerkganger in het kader van ons veranderproces een juiste mix zijn van nieuwe- en traditionele kerkvormen;
- De kerkganger zal in onze dorpskerk in Duiven door-de-weeks geconfronteerd worden met een scala van activiteiten en ontmoetingen. Zowel met een maatschappelijke als kerkelijke insteek;
- Voor de zondagse viering kan het zijn dat bij federeren naar één Protestantse Kerk in de Liemers, de kerkganger al in 2020, 1x per maand een gezamenlijke viering heeft met kerkgangers uit zustergemeentes, afwisselend in één van de kerken in de Liemers;
- Bij (gedeeltelijke) verkoop van onze Kapel/Kerkgebouw uit financiële noodzaak, kan het zijn dat voor de kerkganger de vierplek op zondag een alternatieve kerkplek wordt in Duiven. Of bij een mogelijke fusie met PG Westervoort, zal de zondagse viering in de kerk van Westervoort zijn;
- Om uit financieel zwaar weer te komen, wordt van iedere kerkganger gevraagd zijn/haar jaarlijkse vaste vrijwillige bijdrage te verhogen met 20%;
- Iedere kerkganger wordt gevraagd te participeren in de activiteiten van de kerk en/of als (tijdelijke) vrijwilliger in KR, clusters of trossen de vacatures te vervullen.

Wat kenmerkt onze PG-gemeente Duiven voor 2020-2023?

Onze speerpunten zijn de volgende:

- Samen op Weg met elkaar in Duiven als open gemeenschap, iedereen is welkom;
- Vrolijke ontmoetingen voor gelovigen en niet-gelovigen, veelkleurig en pluriform;
- Is toegankelijk en gastvrij in haar kerkelijk-maatschappelijk centrum;
- Is overtuigd van de noodzaak van een duurzame samenleving in het licht van de Schepping;
- Is een plaats van werkelijke ontmoeting met respect voor elkaars overtuiging;
- Schenkt aandacht aan mensen in armoede, eenzaamheid en in omzien naar elkaar;
- Staat open naar andere kerkelijke gemeenten en instanties voor samenwerken (o.a., Voedselbank, Leger des Heils, Mikado, Burgerlijke gemeente Duiven, Sociale Dienst) in Duiven en omgeving;
- Ontmoetingen creëren in een Open Kerk: zondags in de eredienst, doordeweeks aan de koffietafel in de Open Huiskamer, jeugdsoos in de Huiskamer, in gesprekskringen, wijkteams, themamiddagen en-avonden, met muziek, film, drama en gezamenlijk eten -juist ook met anderen- aan de keukentafel;

- Zoekt altijd naar verbinding en dialoog met gemeenteleden en vrienden, of herstel daarvan;
- Wil een lerende gemeente zijn die investeert in de toekomst;
- Blijft zoeken naar samenwerking met Protestantse Gemeenten en Kerken in Liemers verband.

Met vertrouwen zien wij de verandering vanuit verbinding tegemoet! U ook?

Werkplan

Actie	Wie	Datum
Evaluatie veranderproces /enquête	KR/Cluster P&C/Cluster Vieren	Q1 2020
Scenario's ontwerpen PK de Liemers (LT)	Moderami / CdH/BM/Predikant	Q1/Q2 2020
Onderzoeken samenwerking/ fuseren PG- Westervoort KT	KR/CdH/BM	Q4 2019/ Q1 2020
Onderzoeken Verkoop (gedeelte) Kerkgebouw aan Gemeente Duiven of in eigen beheer	KR/ werkgroep RL/EP/BK/CdH	Q4 2019/ Q1 2020
Plan van Aanpak alternatieve kerkplek/dorpskerk Duiven v.w.b. mozaïek aan ontmoetingen voor alle doelgroepen en maatschappelijke taken	Predikant/Cluster pastoraat/Cluster Diaconaat	Q4 2019/ Q4 2020/ Q4 2021/ Q4 2022
Plan van aanpak vrijwilligers/vacatures	ACC/Cluster coördinatoren	Q4 2019/ Q4 2020/ Q4 2021/ Q4 2022
Evaluatie KR & Clusterorganisatie	Agendacie	2020
Financieel/Begrotingsoverleg PKN + Classis	KR/Cluster beheer & financiën/ACC	Q1 2020/2021/2022
Plan van Aanpak Fondsenwerving& oprichting Tros	Cluster beheer& financiën /Tros Fondsenwerving	Q2 2020